

SLA Seimo Darbai Testiprina Lietuvos Laisvės Kovą!

SLA Prezidento P. P. Dargio Kalba,

pasakyta Newark, N. J. liepos 9, 1962, atidarant SLA seimą.

Sveikinu Jus, atvykusius į Susivienijimo 52-ji seimą organizacijos reikalų svarstyti. Nors susirinkome į savo organizacijos seimą, bet Susivienijimas ir jo veikla yra artimai susiję su mūsų visuomene, todėl ir šis mūsų suvažiavimas yra reikšmingu įvykiu ne vien mums, bet ir platesnei lietuvių visuomenei. Suvažiavome į gražią lietuvių koloniją, žinomą savo gyva veikla. Šioje kolonijoje ir jos apylinkėse yra keliolika gyvųjų ir stipriai veikiančių Susivienijimo kuopų. Todėl neabejojau, kad šiame lietuviškame židinyje ir mūsų seimas, taip įspudingai pradėtas, turės palankias sąlygas ir jaukią aplinką savo darbui.

Liudna širdimi turiu pareikšti, kad šiame seime jau nėra mūsų tarpe ryškios asmenybės, žymaus organizacijos šulo SLA sekretoriaus dr. M. J. Viniko ir ilgamčio "Tėvynės" redaktoriaus M. L. Vasil. Daug metų jie dirbo Susivienijimui, atidavė savo geriausias jėgas organizacijai ir visuomenei. Jie tampriai buvo sutapę su SLA gyvenimu. Daugelis mūsų juos artimai pažinojome ir bendradarbiauome organizacijos veikloje. Tačiau negailingas likimas juos išskyrė iš mūsų eilių ir šiandien, suvažiavę į seimą pirmą kartą po jų mirties, mes visi jų labai pasigendame.

Todėl brangių asmenų — dr. M. J. Viniko ir M. L. Vasil atminimui, kviečiu visus sustoti ir susikaupimo valandėle pagerbti šiuos žymius SLA veikėjus ir mūsų draugus.

Yra įprasta seime padaryti apžvalgą atliktų darbų. Juos rasite atspausdintus seimo darbų knygoje, kuria kiekvienas delegatas dar prieš seimą buvo aprūpintas.

Trumpai noriu priminti delegatams, kad mūsų organizacijos stovis yra geras, turime stiprų apdraudų padengimą ir gerus finansus. Tą viską galime matyti iš pateiktų raportų ir apyskaitų, o taip pat tokią išvadą yra padarę Pensilvanijos Apdraudos departamento egzaminieriai, prieš porą mėnesių, patikrinę SLA atskaitomybę ir bendrąjį organizacijos stovį. Tas mus turi džiuginti, nes esame gerame kelyje.

Tačiau mums visiems reikia daugiau padirbėti, įdėti daugiau pastangų naujiesiems reikalams gauti. Nuo to priklauso ir SLA ateitis. Naujų narių gavimas yra visų SLA narių reikalas. Tiesa, laike šio vėjus gavome 500 naujų narių. Įkurėm 3 naujas kuopas, bet to nepakanka. Mes turim ne tik užpildyti vietas tų, kurie iškeliauo amžinybėn, bet ir tų, kurie vienu ar kitu būdu yra nubyrėję.

Tą galima padaryti. To turim visi siekti, o ypač delegatai, kuopų viršininkai ir bendrai visi veikėjai. Susivienijimas, turėdamas tvirtą užnugarį — tukstantis narių ir milijoninį kapitalą, bus didžiausia tvirtovė kovoje už mūsų tautos laisvę ir Nepriklausomybę.

Kiekvienas Susivienijimo seimas didelį dėmesį skyrė mūsų tautos reikalams. Buvę seimai įpareigavo mus vieningai ir nuosirdžiai dirbti kartu su Amerikos Lietuvių Taryba, nes juk SLA ryškiausias ir aukščiausias siekimas visada buvo ir tebėra Lietuvos laisvė. Kada kurėsi Susivienijimas, tai Lietuva buvo carinėse priespaudoje. SLA pirmatai kovojo su šia priespauda ir suvažiavę į seimus skyrė didelį dėmesį Lietuvos laisvinimo reikalams. Jie rašė peticijas carui, kreipėsi į svetimas valstybes, skyrė tukstantines sumas pinigų laisvinimo reikalams ir visur ir visada gynė mūsų tautos teises.

Ta laisvė buvo laimėta. Šiandien mes lenkiam galvas prieš anų laikų kovotojus ir anot Maironio:

Garbė, garbė, kad iš Maskvos griuvesių
Drąsiais pečiais ją išnešėt kilniai!
Nors jūsų aš vardų nebeminėsiu,
Bet jus minės su pagarba ainiai.

Šiandien su pagarba mes minime kovotojus už Lietuvos laisvę. Bet didžiausias pagerbimas bus tas, jei vykdysime jų idealus.

Todėl ir šiame seime nepamirškime tėvynės reikalų. Pirmikme rezolucijas, atlikime naujus žygius ir apeliuokime į pasaulio sąžinę, kuri pabudo Afrikai, bet nemato vergaujančių senų Europos tautų, tarp jų ir mūsų gimtojo krašto Lietuvos.

Šio seimo darbai teprisideda prie sustiprinimo lietuviško fronto, kovojančio už Lietuvos laisvę.

Kaip žinote, praėjusį Susivienijimo seimu pradėjome iškilmes organizacijos deimantinei sukakčiai paminėti. Dvejuis metais vyko kuopose ir apskričiuose organizacijos garbei iškilmės, kurios pakėlė mūsų dvasią ir suteikė jėgų ateičiai. Tie jubiliejiniai metai jau praicityje... Visai tikslu, jėf šiuo seimu baigiame organizacijos didžiąją šventę, o kartu pradėdami naują Susivienijimo laikotarpį. Ką duos naujas laikotarpis ir kokie darbai bei žygiai bus atlikti, tai parodys tik ateitis. Tačiau turime suprasti, kad darbai ir žygiai priklauso nuo mūsų pačių norų, pasiryžimo ir pastangų. Todėl ir šis seimas tebūna mūsų pasiryžimo naujiesiems žygiams.

Drįstų pareikšti viltį, kad mūsų seimas bus darbingas. Manau, kad vadovaudamiesi gera valia, seimo darbus atliksim sklandžiai ir susitrukdysiu. Nors suvažiavome įvairių pažiūrų žmonės, tačiau mus visus, kaip lietuvius patriotus, jungia

KOMISIJA SURUOŠUSI SLA 52 SEIMĄ

Sėdi:

A. Valatkiene, B. Spudienė, B. Pivaronienė — SLA sekretorė, A. S. Trečiokas — Komisijos pirmin., N. Bajorienė, I. Trečiokienė ir H. Kulber.

Stovi:

J. Petrėnas, A. Gustus, J. Vilpišauskas, J. Prapuolenis, J. Valaitis, G. Vaičiūnaitė, V. Kalvelis, V. Kiaunė, M. Klimas, E. Gustienė, adv. S. Bredes — SLA izdo glob., S. Vaičiūnas, A. Vakselis ir A. Sodaitis.

ISPUDINGAI PRADĖTAS SLA 52 SEIMAS

- ISKILMES PRADĖJO SEIMUI RUOŠTI KOMISIJOS PIRMININKAS A. S. TREČIOKAS
- SLA PREZIDENTAS P. P. DARGIS, PERIMDAMAS SEIMO PIRMININKAVIMĄ, PASAKĖ ISPUDINGĄ KALBĄ.
- ATSLAŪKĖ NEWARKO MIESTO MAYORAS, H. J. ADDONIZIO.
- SEIMĄ SVEIKINO ŽYMŲ VISUOMENĖS VEIKEJAI IR SLA ORGANIZATORIAI

Pirmadienį, liepos 9 d., Newark, N. J., Robert Treat Hotel salėje įspudingomis iškilėmis prasidėjo SLA 52 seimas. Dar prieš 10 val. ryto į viešbutį pradėjo rinktis kuopų delegatai ir svečiai. Atvykusių tarpe buvo Lietuvos konsulas Vytautas Stašinskas, ALTO sekret. dr. P. Grigaitis, "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla, visa SLA Pild. Taryba: prez. P. P. Dargis, žmona, viceprez. S. Gegužis su žmona, sekretorė B. Pivaronienė, židininė N. Gugis, izdo glob. E. Mikužiuotė, adv. S. Bredes ir dr. kvotėjas dr. S. Bičiulis su žmona, Seimui Ruošti komisijos pirm. A. S. Trečiokas su žmona, žymių visuomenės veikėjų, daug delegatų ir svečių iš tolimų ir artimų vietų.

Visiems užėmus vietas ir Pild. Tarybos nariams susėdus prie prezidiumo stalo, A. S. Trečiokas, pradėdamas seimą, paprašė įnešti ir pagerbti Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Vietos lietuvių veteranai, lydimi moterų veteranų garbės sargybos, įnešė į salę abi vėliavas. Solistas Liudas Stukas, pritariant pianu Algirdui Kačanauskui, visiems susikaupus, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Po šių gražių iškilmių A. S. Trečiokas, kaip seimui rengti pirmininkas, ilgesniu žodžiu pasveikino atvykusius į seimą delegatus. Pakviestas sveikinimo žodį tarė Lietuvos konsulas V. Stašinskas. Toliau A. Trečiokas pasidžiaugė, kad Susivienijimui, išgyvenus 75 metus, jo delegatai pirmą kartą susirinko į šią Ameri-

kos lietuvių seną koloniją organizacijos reikalų aptarti. Pabrėžė, jog prie seimo surengimo daug prisidėjo SLA 5-os apskrit. pirm. adv. S. Bredes, kuris, paprašytas, kaip svečiams kviešti komisijos pirm., pristatė seimui Newark miesto mayorą Hugh J. Addonizio.

Garbingas svečias savo kalboje pasidžiaugė, kad lietuvių didžiausia fraternalinė organizacija SLA savo seimui pasirinko šią vietą, kurioje jis yra mayoras. Linkėjo seimui sėkmingai atlikti savo darbus. Seimo dalyviai plojimu pareiškė padėką mayorui už gražius sveikinimus ir parodytą lietuviams palankumą.

Toliau A. Trečiokas pristatė Seimui Rengti Komisijos pirmąjį vicepirmin. J. Valaitį. Pasveikinęs susirinkusius šiuo trumpa kalba J. Valaitis seimo dalyvių supažindino su Seimui Rengti komisijos nariais. Kas sudaro šią komisiją matyti iš nuotraukos esamos šiamė Tėvynės numery.

Atlikus įžangines apeigas A. S. Trečiokas pakvietė SLA prezidentą P. P. Dargį perimti seimo vadovavimą. Organizacijos prezidentas P. Dargis perėmęs seimo pirmininkavimą, kaip tą numato SLA konstitucija, P. Dargis pasakė turiningą kalbą, kuri yra spausdinama šiame Tėvynės numeryje. Pasakyta kalba susilaukė visų karšto plojimo.

Prez. P. P. Dargis paprašė SLA sekretorę B. Pivaronienę atlikti Pild. Tarybos ir delegatų vardošaukį. B. Pivar-

onienė gražiai ir ilgesne kalba pasveikino seimą ir atliko vardošaukį.

Į Mandatų Komisiją buvo paskirti A. Praškevičius, M. Klimas ir Balchikonis. Vyriausįjį marsalką V. Kamarauską.

Tikrinant mandatus seimą sveikino ir kalbas pasakė žymių visuomenės veikėjai ir žinomi SLA organizatoriai: J. Aymanas iš Brooklyno, S. Jokubaitis iš Toronto sveikindamas įteikė 16 naujų narių aplikacijas, K. P. Deveikis iš Cicero, Ill., A. Devenienė iš Los Angeles, Calif., dr. A. Grigaitis iš Chicago, J. Bachunas iš Sodus, Mich., J. M. Tuma- vičiūnė iš Jamaica Plain, Mass., M. Vaidyla iš Chicago, V. Sidzikauskas iš New Yorko, K. Katkevičienė iš Chicago, dr. J. Puzinas iš Philadelphia, J. Strazdas iš Toronto, St. Michelonas iš Bostono, J. Varkala iš Chicago, V. Dilis iš Newarko, J. Audėnas iš Brooklyno, A. Andriulionis iš Bostono.

Tuo pirmoju seimo sesija buvo baigta. Buvo jaučiama visų dalyvių pakili nuotaika ir darnus sutarimas. Seimo išvakarėse šv. Jurgio Dr-jos salėje Newarko įvyko susipažinimo vakaras, kuriame dalyvavo SLA Pild. Tarybos nariai, apšėiai delegatų ir daug svečių, kurių tarpe nemaža jaunimo. Programą įspudingai išpildė talentai, dalyvavę tos dienos įvairių sričių varžybose. Gražuole lietuvaite išrinkta Zita Sukauskaitė iš Detroito, SLA 352 kp. pirmininko Sukausko dukrelė, atvykusi iš Lietuvos prieš 2 metus. Jos palydovėmis J. Vakselytė ir G. Vaičiūnaitė.

Susipažinimo vakaras praėjo gražioj ir linksmoj nuotaikoj. Vakara surengė SLA Seimui Ruošti Komisijos sek-

cija, kuriai vadovavo Aleks. Vakselis.

Tiek žinių apie prasidėjusį seimą turėta prieš atiduodant šį Tėvynės numerį spausdinimui. Daugiau apie seimo darbus, banketą ir parengimus bus parašyta kituose Tėvynės numeriuose.

SLA 52 SEIMAS PERŽVELGDAMAS ATLIKTUS DARBUS — GALĖS PASIDŽIAUGTI

SLA 52 seimas, peržvelgdamas visus mūsų organizacijos darbus, tikrai juos neabejotinai gražiai įvertins, nes per tuos pastaruosius metus yra atlikta labai daug. Pirmiausia, žinoma, seimui rūpės, bendras stovis ir galima pasakyti, jog per tą laiką padaryta daug pastangų išlaikyti visą veikimą tinkamoje aukštumoje. Visų veikėjų rupestis buvo papildyti tie narių nuostolius, kurie natūraliai atsiranda. Šioje srityje dirbo SLA centras galimu uolumu skatindamas vėjus darbus, išdirbdamas planus apdraudų ir atlikdamas visokeriopą propagandą, kad lietuviška visuomenė ir per savo organą ir palankioje spaudoje būtų tinkamu būdu informuojama apie SLA nariams teikiamas naudingas ir geras apdraudas.

VEIKĖJŲ IR KUOPŲ NUOPELNAI

Bet iš centro išeinančios pastangos nebutų tik efektingos ir vargu bau duotų platenės apimties rezultatus, jeigu mūsų veikėjai ir ypatingai kuopos nebutų parodžiusios didelio susirūpinimo Susivienijimo geroje ir pažango. Palyginti neseniai įvestas centrinių organizatorių darbas daug nulėmė, kad mūsų veikla būtų sustiprinta. Centrinų organizatorių įvairiose lietuvių kolonijose-turime 12 veiklių asmenų. Šie veikėjai vadovavo bendram darbui ir ypatingai vėjus sustiprinimui, pagėbėjo atskiriems organizatoriams, teikė reikalingus patarimus ir skatino savo bendradarbius gyvinti vaju, kad vėjus rezultatai tikrai būtų galimai didesni.

Savo laiku buvo paskelbta šio vėjus metu garbės kvota, kad būtų prirašyti kiekvieno nemažiau, kaip 3 nauji nariai. Šią kvotą išpildė daugiau kai pusė šimto kuopų organizatorių, daugumas jų perviršydami nurodytą skaičių keleriojai. Tai džiugus reiškinys, kurs parodo, jog dirbama sutartinai, visam darbe žiurima plano bei atsižvelgiama į tuos svarbius paskatimus, kurie išėina iš SLA centro. Tai ženklina, jog visa organizacija turi pakankamą skaičių aktyvių veikėjų, aukojančių savo energiją bendram labui.

TURIME DAUGIAU JAUNŲ JĖGŲ

Ypatingas paskutinių metų laimėjimas, tai mūsų sugebėjimas pritraukti jaunimą į SLA darbus. Įsteigtos sportininkų ir studentų kuopos, jaunimas glaudžiau dalyvauja bendroje Susivienijimo veikloje, o svarbiausia, kad jaunimas įvertino SLA reikšmę bendroje lietuviškoje akcijoje.

VISUOTINAS SUSIRUPINIMAS SLA PAZANGA

SLA kuopos šiam seimui pateikė daugybę svarbių įnešimų arba pasiūlymų, kurių tikslas pagerinti ir patobulinti veikiančias taisykles ir pritaikyti esamas apdraudas narių reikalams. Tai parodo, jog mes visi rūpinamės savo garbinga organizacija ir dideliu atsidėjimu sekame bendrą organizacijos veikimą, kaip apdraudų srityje, taip lygiai ir kultūrinėje bei visuomeninėje dirvoje.

P. Tr.

